

# De to skal være ét kød



## ÆGTESKAB & SKILSMISSE

**i historisk og bibelsk perspektiv**



## INDLEDNING

Det har gennem flere år været min hensigt at skrive lidt om dette alvorlige emne. Nu er det så endelig blevet en realitet.

Mit ønske er at hjælpe dem, som er i tvivl og dem, som har fået en forkert vejledning på dette område. Ofte fordi de, som skulle vejlede, selv har haft problemer med hensyn til ægteskab og skilsmisse.

Meningen er ikke at behandle emnet som en bedrevidende og stolt person, der ser ned på andre, som ikke er lykkedes i deres ægteskaber, men forhåbentlig kaste lys over noget, der kan være svært at håndtere.

Det meste af det, Skriften siger om dette, er ganske klart og trænger ikke til tolkninger, selv om mange desværre forsøger at fordreje det, så det passer ind i deres livsførelse.

Andre skriftsteder kan være lidt uklare. Men husk: Summen af Guds Ord er sandheden (Salme 119 v.160).

Vi vil betragte Bibelens ord samt den historiske udvikling i den kristne kirke gennem tiderne frem til i dag.

Hæftet henvender sig først og fremmest til kristne, som i sagens natur bør være interesserede i at gøre Guds vilje og handle i overensstemmelse med Bibelens ord.

Ikke kristne dækker sig som regel ind under, at det drejer sig om følelser og ikke om Skriften.

## SKRIFTSTEDER SOM OMHANDLER EMNET

Her har jeg valgt kun at bruge skriftsteder fra det nye testamente, eftersom det er kristne menneskers forhold, jeg ønske at belyse. Og det er kun de mest anvendte skriftsteder, der her bliver anført.

Under den gamle pagt var der ikke noget problem med skilsmisse og nyt ægteskab, hvis den ene havde været utro. Under sådanne omstændigheder blev den skyldige dømt og stenet. Dermed var der ikke noget til hinder for den uskyldige part at gifte sig igen.

I forbindelse med den nye pagt ved Jesu blod blev denne Moselovens praksis afsluttet.

### 1 Korinter 7

7 Med hensyn til det, I skrev om, så er det godt for en mand ikke at røre en kvinde; 2 men for at undgå utugtssynder skal hver mand have sin egen hustru, og hver kvinde have sin egen mand.

### 1 Tessaloniker 4

3 Thi dette er Guds vilje, at I helliggøres, så I afholder jer fra utugt, 4 og enhver af jer véd at vinde sig sin hustru i hellighed og ære,

### Hebræerne 13

4 Hold ægteskabet i ære i ét og alt. Besmit ikke ægtesengen; thi utugtige og ægteskabsbrydere skal Gud dømme.

### Mattæus 5

31 Der er sagt: ›Den, som skiller sig fra sin hustru, skal give hende et skilsmissebrev.‹ 32 Men jeg siger jer, at enhver, som skiller sig fra sin hustru af anden grund end utugt, han bliver årsag til, at der bedrives hor med hende; og den, der gifter sig med en fraskilt kvinde, han bedriver hor.

## Mattæus 19

3 Og nogle farisæere kom og ville stille en fælde for ham og sagde: »Har man lov at skille sig fra sin hustru af en hvilken som helst grund?« 4 Dertil svarede han og sagde: »Har I ikke læst, at Skaberen fra begyndelsen skabte dem som mand og kvinde 5 og sagde: ›Derfor skal en mand forlade sin fader og moder og holde sig til sin hustru, og de to skal blive ét kød?‹ 6 Så er de da ikke længere to, men ét kød. Derfor: hvad Gud har sammenføjet, må et menneske ikke adskille.« 7 Da siger de til ham: »Hvorfor har Moses da befalet, at når man giver sin hustru et skilsmissebrev, kan man skille sig fra hende?« 8 Han siger til dem: »Det var på grund af jeres hårdhjertethed, at Moses tillod jer at skille jer fra jeres hustruer; men fra begyndelsen har det ikke været således. 9 Og jeg siger jer, at den, der skiller sig fra sin hustru af anden årsag end utugt og gifter sig med en anden, han bedriver hor.« 10 Hans disciple siger til ham: »Stiller sagen sig sådan for manden i forholdet til hustruen, så er det ikke rådeligt at gifte sig.«

## Markus 10

6 Men fra begyndelsen af, ved skabelsen, skabte Gud dem som mand og kvinde. 7 ›Derfor skal en mand forlade sin fader og moder [og holde sig til sin hustru]; 8 og de to skal blive ét kød.‹ Så er de da heller ikke længere to, men ét kød. 9 Derfor: hvad Gud har sammenføjet, må et menneske ikke adskille.« 10 Hjemme spurgte disciplene ham igen om dette. 11 Han siger til dem: »Den, der skiller sig fra sin hustru og gifter sig med en anden, bedriver hor imod den første. 12 Og hvis hun skiller sig fra sin mand og gifter sig med en anden, så bedriver hun hor.«

## Lukas 16

18 Enhver, som skiller sig fra sin hustru og gifter sig med en anden, bedriver hor; og enhver, som gifter sig med en kvinde, der er skilt fra sin mand, bedriver hor.

## 1 Korinter 7

8 Til de ugifte og til enkerne siger jeg, at det er bedst for dem, om de vedbliver at være som jeg. 9 Men kan de ikke leve afholdende, så lad dem gifte sig; thi det er bedre at gifte sig end at være optændt af begær.

10 Men de gifte byder jeg, dog ikke jeg, men Herren, at en hustru ikke må skille sig fra sin mand – 11 og hvis hun alligevel skiller sig fra ham, skal hun vedblive at være ugift eller forlige sig med sin mand – og at en mand ikke må forskyde sin hustru.

12 Men til de andre siger jeg selv, ikke Herren: Hvis en broder har en vantro hustru, og hun er villig til at blive boende sammen med ham, så må han ikke forskyde hende. 13 Og hvis en hustru har en vantro mand, og han er villig til at blive boende sammen med hende, så må hun ikke forskyde manden.

## **HISTORISK PERSPEKTIV OG BETRAGTNINGER OVER ÆGTESKAB OG SKILSMISSE**

Fra begyndelsen af var det Guds mening, at mand og kvinde skulle forenes i et ægteskab. Dels for at jordens befolkning kunne forøges og dels for at undgå synder i form af seksuel samvær udenfor ægteskabets rammer.

Efterhånden blev det sådan, at en mand blev tilladt at have flere hustruer. Det skete både før Moseloven kom og også uden at det kolliderede med loven, som blev indført ved Moses.

Men efterhånden skete det, at nogle mænd fik modvilje mod deres hustru og Moses tillod dem at give hustruen et skilsmissebrev og sende hende bort.

Hvis hun da blev gift med en anden mand, kunne hun ikke senere vende tilbage til sin første mand

Jesus sagde, at det var på grund af folkets hårdhertethed, de fik lov til at udstede disse skilsmissebreve. Det var ikke Guds vilje fra begyndelsen. Igennem profeten Malakias siger Gud, at han hader skilsmisse og utroskab.

Når vi så bevæger os ind i det Nye Testamente og den nye pagts tid, bliver det klart, at en mand skal have en enkelt hustru, og retningslinjerne for skilsmisse og indgåelse af nyt ægteskab bliver væsentligt forandret.

Det er i lyset af Jesu ord og Paulus lære og anvisninger, vi nu betragter dette seriøse emne.

Den første menighed (frem til år 90) betragtede ægteskabet som et livsvarigt, ubrydeligt bånd indtil en af ægteællerne døde.

I den moderne diskussion om skilsmisse og nyt ægteskab synes man ikke at være klar over dette punkt.

Den første menighed mente, at den aktuelle barriere, som forhindrede et nyt ægteskab ikke var "synden", men snarere det faktum, at personen stadig i Guds øjne var gift på trods af skilsmissen.

Ægtefæller, som af en eller anden grund blev skilt, måtte leve alene, så længe deres ægtefælle var i live.

De gamle kirkefædre (år 90-490) mente, at det var forbudt at gifte sig igen.

Deres holdning var, at man så gjorde sig skyldig i hor. Et nyt ægteskab kunne ikke indgås, mens den første ægtefælle var i live. De tillod ikke, at menneskelige love erstattede Guds love.

Vi går forbi praksis i den efterfølgende periode, fordi den katolske kirke var den dominerende faktor og absolut ikke kendt for bibelske holdninger.

Luther mente, at utroskab, vrede og ægteskab med en vantro kunne medvirke til, at skilsmissen var acceptabel og indgåelse af nyt ægteskab var mulig for den ikke skyldige og den forurettede part. Han anførte, at ægteskabet blev afbrudt, når den ene ægtefælle havde været utro og åbnede op for, at den anden part (den uskyldige) kunne gifte sig igen.

Calvin var teologisk strengere end Luther, og mente at utroskab burde straffes hårdt. Men fordi de ikke levede i det gamle testaments tid, hvor skilsmisse ikke var nødvendig ved utroskab (fordi den skyldige blev stenet), så måtte man behandle problemet anderledes. Så han tillod også den uskyldige part at gifte sig igen. Ja, hans holdning var, at både utroskab, mishandling og impotens hos manden kunne være årsager til skilsmissen.

Andre teologer efter reformationen fulgte Luthers og Calvins tanker, mens nogle tillod skilsmisse, hvis mændende fandt, at deres hustruer ikke levede op til, hvad de havde forventet.

Fælles for dem alle var stort set, at de mente, det kun var den forurettede eller uskyldige part, som havde lov til at gifte sig igen, selv om de måtte indrømme, at det i mange tilfælde var vanskeligt at bedømme om en part var fuldstændig uskyldig.

Metodisterne i 1800 og starten af 1900 tallet var enige om, at alene utroskab gav ret til skilsmisse, men de var uenige, om det var tilladt for den uskyldige part at gifte sig igen.

De fleste frikirker i Vesten i dag mener, at den uskyldige part ved utroskab kan gifte sig igen og at det samme gør sig gældende, hvis en ikke kristen ægtefælle ikke ønsker at leve sammen med sin kristne partner. Enkelte menigheder fastholder dog, at et ægteskab er gældende, så længe den oprindelige ægtefælle lever.

En del frikirker i den ikke vestlige del af Europa og verden vil ikke foretage vielse af nogle, der har været gift tidligere, hvis deres første ægtefælle lever endnu. I nogle menigheder kan fraskilte og gengifte personer heller ikke opnå medlemskab.

## **ANDRE (IKKE BIBELSKE) VERSIONER AF GRUNDE TIL AT GIFTE SIG IGEN**

Der er nogle, som mener, at når en af ægtefællerne har været utro, så er ægteskabet i princippet afbrudt og annulleret, og begge parter har lov til at gifte sig igen.

Deres holdning er, at selv om dette gentager sig flere gange, så er det samme situation.

Det vil altså i henhold til deres holdning betyde, at der principielt ikke er nogen grænse for, hvor mange skilsmisser og nye ægteskaber, der kan komme på tale.

Nogle antyder, at de har lov til at skille og gifte sig flere gange, indtil de finder "den rette"

Og så skal Gud altså bare "velsigne det, vi har fundet på".

Nogen har sagt, at "bare man tager Jesus med ind i det nye ægteskab", skal det hele nok gå.

## **KRISTNE HAR ET SÆRLIGT ANSVAR NÅR DET GÆLDER ÆGTESKABET**

Det er klart, at vi ikke kan forvente af ikke genfødte kristne, at de skal forstå alvoren i at indgå et ægteskab, som efter Guds vilje skal være bindende og livslangt.



Når de ikke kan få det til at fungere, anser de det for en naturlig ret at blive skilt, uanset om dette kan gentage sig flere gange.

For den kristne er det et spørgsmål om at kæmpe for det, man engang har lovet overfor Gud og mennesker, nemlig at holde sammen. Det er jo ingen tvivl om, at Gud ønsker at hjælpe os med dette, eftersom ægteskabet som "institution" er indstiftet af ham, og vort samliv som kristne gerne skulle være et vidnesbyrd for både dem "indenfor" og dem "udenfor".

Eftersom Guds kærlighed er udgydt i vore hjerter ved Helligånden, som blev os givet (Romerne 5,5), så har vi som kristne fået et "redskab" til også at elske vores ægtefælle og kæmpe for at bevare ægteskabet.

Selv kristne, som har været udsat for, at ægtefællen har været utro, har fået et eksempel til efterfølgelse i Kristus, "som forbliver tro, selv om vi er utro" (2. Timoteus 2,13). Når den ægtefælle, som har forsynet sig, angrer sin synd og omvender sig, er der basis for at genoprette og opretholde ægteskabet og endda få det forbedret.

Dette ansvar gælder naturligvis også for dem, som blev gift i ufrelst tilstand, og begge parter efterfølgende kom til troen.

## **FLYTTE SAMMEN FØR ÆGTESKABET**

Som nævnt er ægteskabet indstiftet bl.a. for at undgå utugtssynder, det vil sige seksuelt samvær uden for ægteskabet.

Derom hersker der ingen tvivl, når man læser Bibelen.

Desværre hører vi efterhånden en del om, hvorledes det selv i mange frikirkelige kredse ikke længere betragtes som synd. Tværtimod bliver det flere gange tilladt, at en mand og en

kvinde flytter sammen, ”så de kan lære hinanden bedre at kende, inden de indgår et ægteskab”.

I den tro, at man gavner parret og udviser kærlighed imod dem, indvilger præster og menighedsledere i at gøre noget, som skader de implicerede og nedsætter respekten for ægteskabets hellige betydning.

Man kan ikke tvinge nogen til at følge de bibelske principper, men man bør ikke direkte eller indirekte ”velsigne” noget, som strider imod Guds Ord.

## **ACCEPTABLE ÅRSAGER TIL SKILSMISSE**

Jeg er vel vidende om, at der kan være mange tragedier, som er årsag til, at nogle helt enkelt ikke magter at fortsætte i et ægteskab.

Derfor er det som nævnt heller ikke min hensigt at dømme nogen i så henseende. Det er blot tanken at belyse de forskellige holdninger, der hersker blandt de kristne og ikke mindst blandt frikirkerne i dag.

Der er to forhold, som gør sig gældende, når vi undersøger det, som ifølge Guds Ord er ”acceptable” grunde til skilsmisse.

Den ene grund er, når en af parterne har været utro, selv om der er eksempler på, at vedkommende har angret sin synd, og ægtefællen har tilgivet. Dette er absolut at anbefale.

Utroskab i sig selv ophæver altså ikke ægteskabet. Men hvis den forurettede part alligevel ønsker en skilsmisse, er dette ikke imod Guds Ord.

Den anden "acceptable" grund er, når den ene ægtefælle, som ikke er en troende kristen, vil skilles. Det kan være fordi, ingen af parterne var kristen før ægteskabet, men den ene af dem bliver frelst, og den anden ikke vil affinde sig med situationen.

I så fald siger Paulus i 1. Korinter 7, at det kan være på sin plads at indvilge i en skilsmisse.

En tredje grund, som ikke altid kan betegnes som "acceptabel", er det Jesus kalder "hårdhjertethed". Altså at det er umuligt at leve sammen med en ægtefælle, som fysisk eller psykisk øver vold mod sin partner.

Alle øvrige begrundelser, som "vi er vokset fra hinanden", eller "kærligheden er blevet kold", er ikke holdbare, når det gælder ægteskaber mellem kristne.

Så selv om der ikke har været utugt indblandet før, så bliver skilsmissen som regel årsag til, at der efterfølgende bliver begået synder, som Jesus nævner i Mattæus 5.

Paulus er ganske klar, når han fortæller om Guds vilje i forbindelse med skilsmisse i 1. Korinter 7,10-13. Her nævner han to eksempler

"En hustru ikke må skille sig fra sin mand – og hvis hun alligevel skiller sig fra ham, skal hun vedblive at være ugift eller forlige sig med sin mand – og at en mand ikke må forskyde sin hustru.

Men til de andre siger jeg selv, ikke Herren: Hvis en broder har en vantro hustru, og hun er villig til at blive boende sammen med ham, så må han ikke forskyde hende. Og hvis en hustru har en vantro mand, og han er villig til at blive boende sammen med hende, så må hun ikke forskyde manden".

Altså, uanset hvad årsagen er, til at kvinden vil søge skilsmisse, skal hun enten bestemme sig for at vende tilbage til sin mand, eller forblive ugift.

Ingen skal forskyde sin ikke troende ægtefælle, hvis denne ikke vil skilles. Hvis den ikke troende derimod vil skilles, så må det være sådan.

## **BLIV I DEN STILLING DU BLEV KALDET**

Paulus opfordrer i samme kapitel 7 i 1. Korinterbrev de troende til at forblive i den stilling, de var i, da kaldet til frelse nåede dem.

Han gør det dels for at undgå, folk bliver forvirrede, og dels for at de nyomvendte skal få en forståelse af alvoren med indgåelse af ægteskabet og konsekvensen ved ikke at følge retledningen i Guds Ord.

Det betyder også, at det klogeste man kan gøre, er at lægge fortiden bag sig, når man omvender sig og bliver frelst. Samtidig bør man være klar over, at de afgørelser, man traf tidligere, vil have indflydelse på fremtidige muligheder.

## **NUTIDIGE FORSKELLIGE HOLDNINGER TIL AT GIFTE SIG IGEN?**

Den eneste positive og konkrete bibelske begrundelse til at gifte sig igen, er hvis ens ægtefælle dør. Ellers er det overladt til tolkninger og ræsonnementer.

De øvrige begrundelser, der bliver anført, er tolkninger af Jesu ord i Mattæus 5 og 19. Her mener mange, at undtagelsen gælder

både skilsmissen og nyt ægteskab . Det vil sige, at der efter deres mening er bibelsk grundlag for at gifte sig igen, hvis man er blevet svigtet af en utro ægtefælle og i øvrigt selv har været tro.

Mange har også den mening, at vold af både fysisk og psykisk karakter giver ret til både at blive skilt og gifte sig igen.

Det var de to sidsnævnte holdninger, der vandt indpas efter reformationen.

Andre har den holdning, at undtagelsen (retten til at gifte sig igen) kun gælder ved den ene ægtefælles død.

## **HVAD MED IKKE KRISTNES FORHOLD?**

Det er klart, at folk, før de bliver frelst, ikke har nogen forståelse for de retningslinjer, som Bibelen beskriver. De fleste er ikke klar over det åndelige problem i forbindelse med skilsmisse og indgåelse nyt ægteskab

Når folk er blevet skilt og gift igen i deres ufrelste tilstand, bør de modtages med kærlighed og forståelse, eftersom de som nævnt sandsynligvis ikke har været klar over, at afgørelsen var imod Guds Ord.

Efter de er blevet frelst og har fået tilgivelse for deres synder, er der ingen mening i at "rode op" i fortiden.

Dog bør de blive klar over, hvad Bibelen siger om ægteskabet for at undgå fremtidige misforståelser. Konsekvenserne for tidligere ægteskaber og skilsmisser kan man ikke løbe fra, selv om Gud har tilgivet uvidenheden.

## **NÅR NOGLE BLIVER FRELST ELLER VIL BLIVE EN DEL AF DET KRISTNE FÆLLESSKAB**

Vi bør tage godt imod dem, som ikke har været klar over, at deres skilsmisse og nye ægteskab måske ikke var i overensstemmelse med Bibelens lære. Det kan være, fordi det skete i deres ufrelste tilstand, eller fordi de har fået en forkert vejledning og rådgivning af præster og menighedsledere.

Det er bedre, at de holder sammen i deres nuværende ægteskab, end at de skiller sig og risikerer at blive fristet til at gifte sig endnu engang.

Der er dog nogle, som har fået samvittighedskvaler, efter de er blevet frelst eller har tilsluttet sig menigheden, og som ikke følte, de kunne fortsætte at leve som ægtefolk, fordi de havde været gift tidligere. Hvis sådanne i enighed oplever, de bliver "dømt" af Skriftens ord om ægteskab og skilsmisse, bør de støttes i at leve alene.

### **HVAD MED TILGIVELSE?**

Mange har stillet dette spørgsmål: Er der så ingen tilgivelse for at valgt en løsning, som ikke er bibelsk? En tyv eller voldsmand kan vel få tilgivelse, så det må vel også gælde dem, som har indset, at de har handlet forkert, når det gælder ægteskab og skilsmisse?

Jo, Gud er villig til at tilgive alt. Men problemet opstår, hvis man tror, at man blot kan gå imod Guds ord og "så kan jeg altid få tilgivelse bagefter".

Tyven og voldsmanden med flere fortsætter jo heller ikke med at gøre det, de gjorde før de fik tilgivelse. Værd at tænke over.

Alle, som angrer sin synd, kan få tilgivelse. Men som nævnt er der mere vidtgående konsekvenser for de forkerte beslutninger, når det gælder ægteskab og skilsmisse end for mange andre forhold.

## MIN PERSONLIGE HOLDNING

Som det fremgår af historien, har indstillingen til ægteskab og skilsmisse ændret sig fra begyndelsen og indtil i dag, i hvert fald i den overvejende del af frikirkerne. Det er dem, jeg hovedsageligt henvender mig til.

Jeg har personligt læst en del om dette emne og har samtalt med mange prædikanter om dette. Desuden mener jeg også at have fået en vis erfaring gennem mere end 40 år som forkynder.

Det kunne tolkes som om Mattæus 6 og 19 åbner en dør for den "uskyldige" part at gifte sig igen, mens Lukas 16 udelukker dette.

*Citat fra artikel på nettet : Vedkommende skriver "Jeg er meget i tvivl om, hvad Mattæus-teksterne mener. Og jeg synes faktisk ikke, at jeg endnu har mødt en fuldstændigt tilfredsstillende fortolkning. – Men jeg kan ikke være i tvivl om, hvad Lukasevangeliet 16,18 mener: Der står ganske enkelt "enhver". Og her bliver det princip afgørende, at de uklare steder skal læses i lyset af de klare. Og Lukasevangeliet 16,18 kan for mig at se kun læses på én måde" (citat slut)*

Dette er efter min mening en af de bedste forklaringer på dette emne, og derfor kan jeg ikke med god samvittighed anbefale fraskilte at gifte sig igen, selv om jeg er klar over, at det for manges vedkommende kan have været en vanskelig proces, man har gennemgået.

Min erfaring er også, at det i flere tilfælde ikke har været nogen lykke at indgå et nyt ægteskab, og mange har levet med følelse af, at det ikke var rigtigt at gifte sig igen.

Det er altid de implicerede, som selv må træffe valget, men mit råd har været, når jeg er blevet spurgt, at jeg ikke synes, det er rigtigt.

Vi bør uanset altid behandle sådanne mennesker med kærlighed og omsorg, vel vidende at de har været igennem en hård proces, hvis de er blevet svigtet af deres ægtefælle.

Men det er ikke ensbetydende med, at et nyt ægteskab vil afbøde den virkning.

Jeg vil understrege, at jeg véd ikke alt, men Skriften forekommer mig at underbygge min holdning. Jeg har skrevet dette med "frygt og bæven", vel vidende, det er menneskers fremtid, der står på spil. Mit ønske er at hjælpe dem, som ikke ser nogen vej frem.

Det er vigtigt, at kristne ikke undskylder sin synd eller prøver at bortforklare noget, men er ydmyg og ærlig omkring forholdet. Kun da kan man gøre sig håb om, at Gud vil forvandle en håbløs situation til noget bedre.

Vi bør ikke bare acceptere, hvis genfødte kristne forsøger at tilpasse Guds Ord til deres egen holdning og livsførelse.

Må Gud give os visdom til at håndtere disse tilfælde, så han bliver æret, og mennesker får hjælp.



## UDGLIDNING PÅ OMRÅDET

Nogle frikirkers holdning er svær at få øje på. Måske forsøger de at undgå at tage stilling eller accepterer stiltiende, at andre træffer afgørelsen.

Vi oplever også, at mange frikirker har en officiel holdning, men praktiserer noget andet.

De efterfølgende eksempler på dette har jeg konkret viden om.

Som nævnt har mange frikirker den holdning, at den uskyldige part kan gifte sig igen, og alligevel både vier og velsigner man absolut ikke uskyldige mennesker, også selv om de har flere ægteskaber bag sig.

Andre har det synspunkt, at man ikke vier fraskilte i kirken, men efter vielsen på rådhuset holder man alligevel en ceremoni i frikirken, hvor parret velsignes og omtales, som om dette er Guds vilje. I et bestemt tilfælde var der tale om en mand, som blev gift for tredje gang.

Om disse frikirker forsøger at holde på folk eller skaffe sig nye medlemmer må stå hen i det uvisse. Sagen er blot den, at Paulus' ord går i opfyldelse: "De skaffer sig lærere i hobetal, efter hvad der kildrer deres øren" (2. Timoteus 4,3).

Mange søger til kirker, hvor de hører det budskab, der passer bedst med deres livsførelse, i stedet for at tilpasse deres liv til Guds Ord.

Må Gud bevare os fra at søge den nemme løsning, men vælge det, som er ret i hans øjne. Det er også det eneste, som gavner alle implicerede.